

Sprawozdanie

Komisji podatkowej o wniosku posła Winniczuka i towarzyszy o odpisywanie podatków gruntowych w razie pogorzeli całego zapasu plonów.

Wysoki Sejmie!

Wniosek posła Winniczuka i towarzyszy obejmuje żądanie, aby gospodarzom wiejskim, którym cały zapas plonów zbożowych spłonął, a nie był asekurowanym został odpisanym nie tylko podatek domowy, ale zarówno i podatek gruntowy.

Komisya podatkowa uważa za stosowne zauważyć przedewszystkiem, że dotychczasowe normy ustawnicze, zapewniające stronom interesowanym opusty podatkowe na wypadek szkód elementarnych, nie czynią w żadnym wypadku zawisłem przyznanie opustu podatkowego od okoliczności, aby przedmiot zgorzały uprawniający do uzyskania opustu podatkowego, nie był ubezpieczonym od wypadku, a wyraża przytem zdanie, że nie jest ani wskazanem, ani też pożądanem, w interesie stron podatujących, aby przy ewentualnem rozszerzaniu obowiązujących norm opustowych, zasadnicza zmiana w kierunku wskazanym nastąpiła.

Dalej przychodzi Komisji podatkowej zaznaczyć, że chociaż w pierwszym ustępie omówionego wniosku, jest tylko mowa o pogorzeli całego zapasu plonu na sądybie włościańskiej, a żadnej tam niema wzmianki o pożarze domu podlegającego opłacie podatku domowo-klasowego, to w drugim ustępie tegoż wniosku jest wyrażonem życzenie, aby w tych wypadkach nie tylko podatek domowy i podatek gruntowy bywał odpisywanym. Pomimo tego wyraża Komisya podatkowa przekonanie, że zdaje się być życzeniem wnioskodawcy, aby podatek domowo-klasowy bywał odpisywanym tylko na wypadek faktycznej pogorzeli domu będącego przedmiotem podatkowym. Tutaj przychodzi zauważyć, że sprawa ta po myśli dekretu c. k. kancelaryi nadw. w dnia 16. listopada 1843 l. 15642 i 26. kwietnia 1844 l. 17.391 (Nr. 62 Dz. ust. kr. z. r. 1881) już jest stanowczo uregulowaną i uzasadnia żądanie opustu za ten cały rok kalendarzowy, w którym pożar miał miejsce, a to nawet na wypadek, gdyby zniszczony dom w tym roku pogorzeli odbudowanym został.

Co się tyczy opustu podatków gruntowych, w razie zniszczenia całkowitego lub częściowego plonów przez pożar, musi się zauważyć, że podczas, gdy dawniejsze ustawodawstwo było względniejsze i przyznawało, w czasie przed wejściem w moc prawną dla Galicyi dekretów kancelaryi nadwornej z d. 16. listopada 1843. L. 15642 i 26. kwiet. 1844 L. 17391 (Nr. 62 Dz. ust. kr. z r. 1887), na rzecz podatujących takie opusty w opłacie podatku gruntowego, które nie były zawisłemi od okoliczności w jakim stanie i miejscu plon zboża przed pogorzela się znajdował, ta właśnie powołana norma ustawowa a niemniej i dzisiaj obowiązująca ustawa państwowa z dnia 12. lipca 1896 (Nr. 118. Dz. ust. p) o odpisywaniu podatku gruntowego w razie szkód elementarnych, jest w tej mierze zna-

cznie ostrzejszą; oto §. 4. powołanej właśnie ustawy łącznie z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 16. lipca 1896 (Nr. 119 Dz. u. p.) stanowi wyraźnie, że pożar plonów w całości lub w części, może tylko w takim stosunku uzasadnić opust w podatku gruntowym, o ile te plony, chociaż odłączone od ziemi, znajdują się na polu w zwykły sposób w stogi lub kopy złożone, z czego wynika, że pożar plonu zboża znajdującego się pod dachem, a chociażby w stercie na obejściu gospodarzem opustu podatkowego nie uzasadnia.

Ponieważ jest przy podatkach powszechnie przyjętą zasadą, że zniszczenie przedmiotu dającego podstawę do wymiaru, względnie żądania podatków, uprawnia zarazem żądanie opustu, a względnie zwrot podatkowy, która to zasada w razie pogorzeli zbożowych plonów na obejściu gospodarzem nie ma zastosowania, przychodzi stwierdzić, że odmiennie traktowanie zboża w razie pożaru znajdującego się na polu, lub też na obejściu gospodarzem, nie jest ani słusznem ani sprawiedliwym. W naszych stosunkach wiejskich, wydarzają się często pożary, które niszczą całe osady wraz ze zbożem i inwentarzem żywym i martwym, a osada podobna popada ze względu na to, gdy rolnicy przeważnie tylko budynki od pożarów ubezpieczają, w nędzę materyalną.

Komisya podatkowa jest zdania, że nie zachodzi żaden zasadniczy powód, ażeby pod względem opustów podatkowych odmiennie traktować zboże znajdujące się w polu, w stogach lub kopach, od zboża znajdującego się na obejściu gospodarzem, przeciwnie, że słusność i sprawiedliwość domaga się wskazanego zrównania.

Z tych to powodów stawia Komisya podatkowa wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucyę:

Wzywa się Wysoki Rząd, by w drodze ustawodawstwa państwowego rozszerzył, odnośnie do §. 4. ustawy z dnia 12. lipca 1896 (Nr. 118 Dz. u. p.) opusty w podatkach gruntowych na wypadek całkowitego lub częściowego zniszczenia plonów zbożowych przez pożar, również i na te wypadki, w których plon zbożowy znajduje się pod dachem lub w stercie na obejściu gospodarzem.

Lwów, dnia 12. lutego 1897.

Jaworski m. p.
przewodniczący.

Kraiński m. p.
sprawozdawca.